

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 01 0 K 014357 24 Kž 2
Sarajevo, 15.04.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Ismete Mujanović kao predsjednice vijeća, dr. sc. Mirze Hukeljića i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Senide Kurtović kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv optuženih M. Dž. i R. Dž., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1., u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbama kantonalne tužiteljice iz Bihaća i branitelja optuženih M.Dž. i R.Dž., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 014357 23 K 2 od 24.11.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.04.2024. godine, u prisustvu federalne tužiteljice Alme Tirić, a u odsutnosti uredno obaviještenog optuženog M.Dž. i njegovog branitelja, advokata Dragana Radetića iz Prijedora, donio je

P R E S U D U

I

Žalbe kantonalne tužiteljice iz Bihaća i branitelja optuženog M. Dž., odbijaju se kao neosnovane i presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 014357 23 K 2 od 24.11.2023. godine u odnosu na optuženog M. Dž. potvrđuje.

II

Obustavlja se krivični postupak protiv optuženog R. Dž., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1., u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, a po optužnici Kantonalnog tužiteljstva Unsko Sanskog Kantona broj T01 0 KTRZ 0004631 11 od 26.12.2018. godine, jer je optuženi preminuo.

Na osnovu člana 212. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, oštećeni Dž. S., F. S., F. M., M.K. i E. S. se sa imovinskopravnim zahtjevima upućuju na parnični postupak.

Na osnovu člana 203. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Bihaću.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 010K 014357 23K 2 od 24.11.2023. godine optuženi M.Dž. i R.Dž. oglašeni su krivim za krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1., u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), te osuđeni na kazne zatvora u trajanju od po 7 (sedam) godina. Istom presudom oštećeni Dž. S., F. S., F. M., M. K. i E. S. su, na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), sa imovinskopravnim zahtjevima upućeni na parnični postupak. Optuženi su, na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH, oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka.

Protiv ove presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica iz Bihaća (kantonalna tužiteljica) zbog odluke o krivično-pravnoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako što će se optuženim izreći kazne zatvora u dužem trajanju. Kantonalna tužiteljica je u žalbi zatražila da nadležni tužitelj bude obaviješten o sjednici vijeća ovog suda.

Branitelj optuženog M. Dž. je izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i, kako u žalbi navodi, povrede odredaba Ustava BiH u vezi sa povredama odredaba Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovno odlučivanje. Branitelj optuženog R. Dž. je žalbu izjavio zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovno odlučivanje ili da se pobijana presuda preinači i optuženi oslobođi od optužbe. U žalbi branitelj optuženog R. Dž. je, u smislu odredbe člana 319. ZKP FBiH, zatražio da bude obaviješten o vremenu održavanja sjednice vijeća kako bi istoj prisustvovao.

Federalna tužiteljica je podneskom T010KTRZŽ 0004631 244 od 06.02.2024. godine predložila da se žalba kantonalne tužiteljice uvaži i pobijana presuda preinači na način da se optuženim izrekne strožija kazna zatvora od već izrečene, a da se žalbe branitelja optuženih M. Dž. i R.Dž. odbiju kao neosnovane.

Prije održavanja sjednice vijeća u konkretnom krivičnom predmetu, branitelj optuženog R. Dž. je podneskom od 20.03.2024. godine obavijestio ovaj suda da je optuženi R. Dž. preminuo dana 14.03.2024. godine.

Na traženje ovog suda, Odjeljenje za opću upravu Grada Prijedora je dana 29.03.2024. godine dostavilo ovom sudu izvod iz Matične knjige umrlih za osobu R. (D.) Dž., broj ... od 27.03.2024. godine, iz kojeg proizilazi da je navedena osoba preminula dana 14.03.2024. godine.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je u smislu odredbe člana člana 319. stav 3. ZKP FBiH održana u odsustvu uredno obaviještenog optuženog M. Dž. i njegovog branitelja, federalna tužiteljica je navela kako ostaje kod osnova, navoda i prijedloga iz žalbe kantonalne tužiteljice i navoda iz podneska od 06.02.2024. godine.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti i u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Branitelj optuženog M. Dž. u žalbi navodi da je prvostepeni sud povrijedio pravo na odbranu njegovog branjenika kada je u ponovljenom suđenju odbio prijedlog da se ponovno ispituju svjedoci F. S. i E. S. na okolnosti utvrđivanja identiteta optuženih, pa stoga smatra da je pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Ovim žalbenim prigovorom nije dovedena u pitanje zakonitost pobijane presude.

Najprije je potrebno istaknuti da je odredbom člana 278. stav 2. ZKP FBiH propisano da će sud odbiti izvođenje dokaza ako zaključi da okolnosti koje stranke ili branitelj žele dokazati tim dokazom nemaju značaja za predmet, ili da je ponuđeni dokaz nepotreban, ili da je prilikom ispitivanja propušteno da se svjedok ispita na okolnosti na koje je ponovno predloženo njegovo ispitivanje. Iz navedenog slijedi da sud nema obavezu izvođenja svakog predloženog dokaza, već mu je ostavljena mogućnost kontrole potrebe izvođenja dokaza u skladu sa naprijed navedenom odredbom ZKP FBiH. U konretnom slučaju, prvostepeni sud je cijenio prijedlog branitelja optuženog M. Dž. da se ponovno ispituju svjedoci F. S. i E. S. i naveo je razloge zašto je odbio kao nepotrebitno ponovno ispitivanje ovih svjedoka u ponovljenom suđenju (stranica 25. obrazloženja pobijane presude), a sve to imajući u vidu obrazložene razloge na koje se branitelj optuženog pozvao, pa stoga nije osnovan žalbeni prigovor da je odbijanjem ponovnog izvođenja ovih dokaza povrijeđeno pravo na odbranu ovog optuženog i nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH. Prigovori odbrane ovog optuženog kojim se dovodi u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda o prepoznavanju optuženog M. Dž. od strane svjedoka F. S. i E. S. će biti ispitani u dijelu presude koji se odnosi na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

Pobijajući prvostepenu presudu, branitelj optuženog M. Dž. u žalbi ističe da je prvostepeni sud propustio savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, posebno ističući da je propustio savjesno cijeniti materijalne dokaze, zatim dati ocjenu iskaza svjedoka koji su proturječni ranije datim iskazima u istrazi, te da je propustio dovesti u vezu iskaze ispitanih svjedoka sa izvedenim materijalnim dokazima, čime je, po stavu iz žalbe, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2., u vezi sa članom 296. stav 2. ZKP FBiH.

Tako branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud propustio cijeniti sadržaj rješenja o određivanju pritvora prema R. Dž. i B. K. od 29.03.1995. godine, iz kojih proizilazi „osnovana sumnja“ da su R. Dž. i B. K. u društvu sa M. Dž.1 (a ne optuženim M. Dž.)

učestvovali u izvršenju krivičnog djela Ubistvo iz člana 36. stav 2. tačka 2. Krivičnog zakona RS.

Suprotno iznesenim žalbenim navodima, prvostepeni sud je cijenio rješenja o određivanju pritvora prema B. K. (SJB Sanski Most, broj 14-5/02-2-230-KU- od 29.03.1995. godine) i R. Dž. (SJB Sanski Most, broj 14-5/02-2-230-KU- od 29.03.1995. godine) na koja branitelj optuženog u žalbi ukazuje, te je ova rješenja doveo u vezu sa iskazima svjedoka i drugim materijalnim dokazima (stranica 19. i prvi pasus stranice 20. pobijane presude), nalazeći da su ovim rješenjima o određivanju pritvora potvrđeni navodi iz iskaza svjedoka A. S. i B. Š. da su braća Dž. „bili glavni osumnjičeni za ubistvo E. K.“. Nadalje, obzirom da se navodima iz žalbe da se u navedenim rješenjima o određivanju pritvora kao jedan od osumnjičenih za ubistvo oštećenog E. K. spominje M. Dž.1, a ne optuženi M. Dž., u suštini osporava pravilnost zaključka prvostepenog suda u pogledu identiteta počinitelja ovog krivičnog djela, ovaj sud će se o ovom prigovoru izjasniti u dijelu presude u kojem odlučuje o žalbenim prigovorima u pogledu pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja.

Branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud propustio cijeniti sadržaj Izvještaja o radu SJB Sanski Most od 29.03.1995. godine iz kojeg, po navodima iz žalbe, proizilazi da optuženi M. Dž. nije bio u vrijeme učinjenja krivičnog djela u selu G. Kamengrad, već da se nalazio na ratištu. U žalbi također navodi da je prvostepeni sud propustio ovaj dokaz dovesti u vezu sa uvjerenjem Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu opštine Prijedor broj 03-835-1-377/12 od 03.05.2012. godine, kao i iskazima svjedoka R. K. i G. M., iz kojih također proizilazi da optuženi nije bio u mjestu G. Kamengrad u vrijeme učinjenja krivičnog djela, već se nalazio na Krupskom ratištu.

Međutim, branitelj optuženog je izgubio iz vida da je Izvještaj o radu SJB Sanski Most od 29.03.1995. godine izdvojen iz spisa kao nezakonit dokaz, o čemu je prvostepeni sud dao razloge (stranica 5., pasus četvrti obrazloženja pobijane presude), pa se nisu mogle prihvativi žalbene tvrdnje branitelja optuženog da je prvostepeni sud propustio cijeniti sadržaj ovog iskaza.

Nadalje, prvostepeni sud je, suprotno navodima iz žalbe, cijenio iskaze svjedoka R. K. i G. M., te je njihove iskaze doveo u vezu sa uvjerenjem Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu opštine Prijedor broj 03-835-1-377/12 od 03.05.2012. godine (stranica 20. i 21.), te je zaključio da ovim dokazima odbrana optuženog M. Dž. nije uspjela dokazati svoju tvrdnju da optuženi nije bio u mjestu učinjenja krivičnog djela dana 17.03.1995. godine i za to je dao određene razloge.

Branitelj optuženog u žalbi ukazuje da su službene zabilješke od 29.03.1995. godine i 06.04.1995. godine zakonit dokaz, obzirom da su sačinjene „prije pokretanja službene istrage“, te ističe da je prvostepeni sud propustio cijeniti sadržaj tih službenih zabilješki iz kojih, po navodima iz žalbe, proizilazi da optuženi M. Dž. dana 17.03.1995. godine u večernjim satima nije bio u kući kod svjedoka B. K. što, po navodima iz žalbe, potkrepljuje tvrdnju odbrane ovog optuženog da isti nije bio prisutan u vrijeme učinjenja krivičnog djela u mjestu gdje je krivično djelo učinjeno, već da se nalazio na Krupskom ratištu.

Ovi žalbeni navodi nisu doveli u pitanje zakonitost i pravilnost pobijane presude.

Iz pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud službene zabilješke od 29.03.1995. godine i 06.04.1995. godine izdvojio iz spisa kao nezakonite dokaze, o čemu je prvostepeni sud dao razloge (stranica 5., pasus četvrti obrazloženja pobijane presude). Naime, službena zabilješka od 29.03.1995. godine je sačinjena povodom obavljenih razgovora sa R. Dž. i M. Dž.1, dok je službena zabilješka od 06.04.1995. godine sačinjena povodom obavljenog razgovora sa M. Dž., ali kako prije obavljanja navedenih razgovora R. Dž., M. Dž.1 i M. Dž. nisu bili upozoreni na svoja zakonom propisana prava prilikom ispitivanja, kao ni upoznati sa svojstvom u kojem se ispituju, to je prvostepeni sud smatrao da se radi o dokazima na kojima se ne može zasnivati sudska odluka, pa se ti razlozi, i po stavu ovog suda, ne mogu dovesti u pitanje navodima iz žalbe da su te službene zabilješke sačinjene „prije pokretanja službene istrage“ i da su radi toga zakonit dokaz. Stoga se nisu mogli prihvati žalbeni navodi da je prvostepeni sud propustio cijeniti sadržaj ovih službenih zabilješki, obzirom da se radi o nezakonitim dokazima na kojima se ne može zasnivati sudska odluka.

Osim toga, prvostepeni sud je cijenio tvrdnju optuženog M. Dž. da u vrijeme učinjenja predmetnog krivičnog djela nije bio prisutan u mjestu Donji Kamengrad, zaselak Krče, ali je smatrao da takva tvrdnja nije prihvatljiva i za to je dao određene razloge, pa će navodi iz žalbe kojim se dovodi u pitanje pravilnost takvog zaključka biti ispitani u dijelu presude u kojem se ispituju žalbeni prigovori koji ukazuju na nepravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

Branitelj optuženog M. Dž. u žalbi ukazuje da su svjedoci F. S. i E. S. u iskazima isticali kako od ranije poznaju optuženog M. Dž.i R. Dž., te da su E. S. i optuženi M. Dž. i R.Dž. išli u istu osnovnu školu, navodeći da je tako što nemoguće jer je, prema dokazima odbrane, što je po navodima iz žalbe prvostepeni sud propustio savjesno cijeniti, optuženi M. Dž. osnovnu školu završio najkasnije u školskoj 1984/85. godini, dok se u žalbi navodi da je E. S. krenuo u školu najranije početkom školske 1986. godine, iz čega slijedi da se optuženi M. Dž. i svjedok E. S. nisu mogli poznavati iz tog perioda. Međutim, ovaj žalbeni prigovor je prvostepeni sud cijenio prilikom ocjene iskaza svjedoka F. S. kada ga je doveo u vezu sa drugim dokazima, nalazeći kako su u jednom periodu školovanja, u istom vremenskom periodu, sasvim sigurno njena djeca E.S. i A. S. i optuženi M. Dž. i R. Dž. išli u istu osnovnu školu, obzirom na godine njihovog rođenja, bez obzira na činjenicu da nisu išli zajedno u isti razred, odnosno da nisu isto godište (M. Dž. 1971. godine, R. Dž. 1975. godine, A. S. 1976. godine i E S. 1978. godine), iz čega slijedi kako prvostepeni sud na ovaj način nije propustio savjesno ocijeniti materijalne dokaze na koje odbrana ukazuje, i to dopis Osnovne škole „Skender Kulenović“ Donji Kamengrad broj 01-61-264/12 od 03.05.2012. godine sa ovjerenom kopijom dnevnika na ime optuženog M. Dž., kao i izvode iz matične knjige rođenih za lica M. Dž., R. Dž., A. S. i E. S., te dovesti te dokaze u vezu sa iskazima svjedoka F.S. i E. S..

U pogledu iskaza svjedoka D. S. branitelj optuženog u žalbi ističe da je prilikom ispitivanja na glavnem pretresu ovaj svjedok izvršio navodno prepoznavanje optuženog M. Dž. pokazujući na njega kao na jednog od napadača, iako mu nije mogao navesti ime, te da je ovaj svjedok izjavio da mu je njegov sin E. S. rekao da su napadači bili obučeni tako što su imali čarape nabijene na glavu, pa branitelj ističe da je takav odgovor svjedoka iskustveno neprihvatljiv i da iz njega proizlazi da svjedok nije ni vidio napadače, nego da iznosi njihov

opis kako mu ga je prenio njegov sin E.S., pa da zbog svega toga nije ni mogao prepoznati optuženog u sudnici.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog se nisu mogli prihvati. Naime, iz iskaza svjedoka Dž.S. sa glavnog pretresa od 11.12.2019. godine proizilazi da je taj svjedok naveo da su kritične prilike tri napadača ušla u njegovu kuću, da su sva trojica bili naoružani puškama kojim su ga tukli u predjelu glave i bubrega, da su tražili novac i pitali za kuću E. G., te je svjedok u sudnici pokazao na optuženog M. Dž. navodeći da ga je poznavao „iz viđenja“, pri čemu nije znao kako se zove i naveo je da mu je poznato da su napadači „bili odozgo sa Glamoča“. Osim toga, svjedok je na pitanje branitelja optuženog izjavio da su napadači bili maskirani, da su imali čarape preko lica i kape na glavama, te da je njega tukao optuženi na kojeg je pokazao (M. Dž.), pa vjerodostojnost iskaza ovog svjedoka ne dovodi u pitanje to što je svjedok izjavio da mu je E.S. rekao da su napadači bili maskirani čarapama na glavi. Stoga nisu prihvatljivi navodi branitelja optuženog da svjedok nije ni vidio napadače, već da ih opisuje onako kako mu ih je opisao njegov sin E. S., pa ovim navodima nije dovedena u pitanje pravilnost ocjene iskaza ovog svjedoka, kao ni razlozi prvostepenog suda navedeni na stranici 8. pobijane presude.

Branitelj optuženog M. Dž. u žalbi ukazuje na razlike u iskazu svjedoka F. S., navodeći da je na glavnem pretresu izjavila da je prilikom napada prepoznala dvojicu napadača, i to M. Dž. i R. Dž., dok je u iskazu iz istrage navela da je u vrijeme napada prepoznala samo M. Dž., a da joj je njen sin E.S. naknadno rekao da je prepoznao i drugog napadača, te da se radilo o R. Dž., što je prvostepeni sud propustio cijeniti.

Međutim, prvostepeni sud je (stranica 8. pobijane presude) imao u vidu razlike u iskazima svjedoka F. S. iz istrage i sa glavnog pretresa, dajući konkretnе razloge o tome zašto prihvata iskaz svjedoka F. S. sa glavnog pretresa kao tačan i uvjerljiv, pa stoga nije izostala ocjena prvostepenog suda o razlikama u iskazima na koje je u žalbi ukazano.

Dakle, neosnovanim su ocijenjeni žalbeni navodi branitelja optuženog da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi propustio savjesno ocjeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene dokaza izvesti zaključak o dokazanosti odlučnih činjenica, pa stoga nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 296. stav 2. ZKP FBiH, kako se to ukazuje u žalbi branitelja optuženog.

Paušalnim se ocjenjuje žalbeni prigovor branitelja optuženog M. Dž. da pobijana presuda nema razloge o odlučnim činjenicama i da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. taka k) ZKP FBiH, obzirom da branitelj optuženog u žalbi ne navodi za koje odlučne činjenice prvostepeni sud nije naveo razloge. Iz tih razloga je neprihvatljiva i tvrdnja branitelja optuženog da u konkretnom slučaju pobijana presuda ne ispunjava standard obrazložene sudske odluke koji je zauzet u odluci Ustavnog suda BiH u predmetu AP-1123/11 od 22.03.2013. godine.

Nadalje, neprihvatljivom se ocjenjuje i tvrdnja branitelja optuženog da je pobijana presuda zasnovana na iskazima svjedoka koji su u suprotnosti sa materijalnim dokazima i da je stoga pobijana presuda zasnovana na „rekla-kazala“ dokazima, obzirom da branitelj optuženog

u žalbi nije konkretizirao koji iskazi ispitanih svjedoka su suprotni izvedenim materijalnim dokazima, pa je stoga u konkretnoj situaciji neprimjenjiv stav iz odluke Ustavnog suda BiH u predmetu AP-1885/13 od 24.05.2013. godine na koji se branitelj u žalbi poziva.

Ukazujući na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, branitelj u žalbi osporava prepoznavanje optuženog M. Dž. od strane oštećene F. S. tako što ističe da je svjedok E.S. na glavnom pretresu izjavio „da je svojoj majci rekao da zna ko nas je napao i ko je ubio E.K i da su to braća Dž.“, a da je ona „čudno reagovala, ona je kontala možda da je neko došao ne znam nemam pojma, više ne znam ni ja“, pa navodi da iz toga slijedi da svjedok F. S. nikada nije rekla da je ona prepoznala napadače i da je taj dio njenog iskaza iskonstruiran.

Međutim, iz obrazloženja pobijane presude (stranica 8., pasus prvi) slijedi da je prvostepeni sud zaključio da je oštećena F. S. prepoznala optuženog M. Dž. kao jednog od napadača na osnovu njenih iskaza iz istrage i sa glavnog pretresa u kojim je navodila da je prepoznala tog optuženog kritične prilike, pa je stoga neprihvatljiv stav iz žalbe da je takav zaključak prvostepenog suda „iskonstruisan“ i isti nije mogao biti doveden u pitanje navodom svjedoka E. S. da je F. S. čudno reagirala kada joj je on rekao da su ih napala braća Dž. i da su oni ubili E. K..

Branitelj u žalbi, nadalje, osporava prepoznavanje optuženog M. Dž. od strane oštećene F. S. tako što navodi da F. S. nije mogla sa sigurnošću prepoznati optuženog M. Dž. u martu 1995. godine, obzirom da je optuženog M. Dž., po njenom kazivanju, poznavala iz perioda kada je svoju djecu vodila u školu i kada je ispred škole viđala optuženog, dakle iz vremena kada je optuženi M. Dž. imao 14 godina. Branitelj ističe da je optuženi M. Dž. u martu 1995. godine imao 24 godine, te da je tada u antropo-morfološkom smislu bio odrastao čovjek, pa ističe da je nemoguće da ga je F. S. mogla sa sigurnošću prepoznati u toj životnoj dobi.

Međutim, kako branitelj optuženog svojim uopćenim prigovorom nije ukazao niti na jednu konkretnu okolnost, odnosno fizičku ili drugu karakteristiku optuženog koja se kod njega izmijenjena u periodu odrastanja (između 14. i 24. godine života optuženog), a zbog koje prepoznavanje nije bilo moguće, kako se to žalbom ukazuje, to je ovaj prigovor ocijenjen kao paušalan i nije mogao biti ispitan od strane ovog suda. Osim toga, identitet optuženog M. Dž. prvostepeni sud nije utvrdio samo na osnovu iskaza ove svjedokinje, nego i na osnovu drugih mnogobrojnih dokaza.

Osporavajući činjenična utvrđenja prvostepenog suda u pogledu načina na koji su optuženi bili maskirani, branitelj optuženog M. Dž. u žalbi ističe da je F. S. različito opisala napadače prilikom dva svjedočenja na glavnom pretresu, pa ih je jednom prilikom opisala da su bili maskirani ženskim najlon čarapama navučenim na glavu na kojima su imali kape (ročište za nastavak glavnog pretresa dana 11.12.2019. godine), dok je drugi put navela da su na glavama imali samo navučene ženske najlon čarape (ročište za nastavak glavnog pretresa dana 06.05.2021. godine).

Međutim, pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu maskiranja optuženih nije dovedena u pitanje navodima branitelja optuženog M. Dž. da F. S. prilikom svjedočenja 06.05.2021. godine nije izjavila da su optuženi, pored najlon čarapa, na glavama nosili i kape (a

što je izjavila dana 11.12.2019. godine), jer je svjedokinja u svim iskazima dosljedno navodila da su svi optuženi na glavama imali navučene ženske najlon čarape, pa eventualne razlike u njenom iskazu u pogledu kapa koje su nosili ne utiču na pravilnost utvrđenog činjeničnog.

Imajući u vidu da je prvostepeni sud zaključak o identitetu osoba koje su dana 17.03.1995. godine oko 21,30 sati u mjestu Donji Kamengrad, zaselak Krče, općina Sanski Most, učestvovalo u učinjenju krivičnog djela na štetu Dž.S., F. S. E. S., E. K., M. K. i E. K. zasnovao, u prvom redu, na iskazima oštećenih Dž. S., F. S. i E. S. koji su na glavnem pretresu, između ostalog, prepoznali optuženog M. Dž. kao jednog od napadača, taj zaključak prvostepenog suda nije mogao biti doveden u pitanje ukazivanjem branitelja optuženog M. Dž. da je u rješenjima o određivanju pritvora R. Dž. i B. K. od 29.03.1995. godine bilo navedeno da postoji „osnovana sumnja“ da su ta lica počinila ubistvo E.K. zajedno sa M.Dž.1 (a ne optuženim M. Dž.), obzirom da je zaključak prvostepenog suda o identitetu počinitelja krivičnog djela zasnovan, između ostalog, na iskazima svjedoka koji su neposredno ispitani pred prvostepenim sudom i koji su prepoznali optuženog kao počinitelja, dok su predmetna rješenja o određivanju pritvora donijeta zbog stepena „osnovane sumnje“ i sačinjena su na osnovu „do sada prikupljenih podataka i obavještenja“. Osim toga, kako su svjedoci Dž.S., F. S. i E. S. neposredno ispitani pred prvostepenim sudom, pri čemu su optuženi i njegov branitelj postavljadi unakrsna pitanja tim svjedocima, to se neprihvatljivim ocjenjuje žalbeni prigovor branitelja optuženog M. Dž. da je nakon ponovljenog suđenja činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno jer prvostepeni sud nije prihvatio da se u ponovljenom suđenju ponovno ispitaju svjedoci F. S. i E. S. „na okolnosti relevantne za utvrđivanje identiteta optuženih“, obzirom da su se pomenuti svjedoci na te okolnosti detaljno izjasnili prilikom njihovog neposrednog ispitivanja na ranijem glavnem pretresu, te su, i po stavu ovog suda, ocjenom navedenih iskaza i u vezi sa drugim dokazima, te okolnosti pravilno i potpuno utvrđene.

Nadalje, neosnovano se žalbom branitelja optuženog M.Dž. osporava pravilnost zaključka prvostepenog suda o neprihvatljivosti tvrdnje ovog optuženog da dana 17.03.1995. godine nije bio prisutan u mjestu Donji Kamengrad, zaselak Krče, već da se nalazio na Krupskom ratištu. Naime, prvostepeni sud je nakon ocjene iskaza svjedoka R. K. i G. M., dao i za ovaj sud prihvatljive razloge da iskaz svjedoka R. K., u kojem navodi da je optuženog M. Dž. sretao sredinom mjeseca marta 1995. godine na Krupskom ratištu, nije mogao biti prihvaćen, obzirom da je neodređen u pogledu tačnog vremena kada je optuženog M. Dž. navodno sreo na Krupskom ratištu, te obzirom da je proturječan sam sebi jer iako navodi da je prvu polovicu mjeseca marta bio na Gradačačkom, a drugu na Krupskom ratištu, iz iskaza ovog svjedoka slijedi da je i 08. marta 1995. godine bio na Krupskom ratištu, što ga čini nevjerodostojnim. Nadalje, za ovaj sud su prihvatljivi razlozi prvostepenog suda da je iskaz svjedoka G. M. irelevantan po pitanju prisutnosti optuženog M. Dž. dana 17.03.1995. godine u mjestu Donji Kamengrad, zaselak Krče, obzirom da se ovaj svjedok nije izjašnjavao o datumima kada je preuzeo optuženog M. Dž. radi sproveđenja u stanicu, niti se sjeća razloga radi kojeg je optuženi M. Dž. tom prilikom bio privoden. Stoga i po stavu ovog suda, navedenim iskazima svjedoka R. K. i G. M. nije mogao biti doveden u pitanje zaključak prvostepenog suda o neprihvatljivosti tvrdnje optuženog M. Dž. da dana 17.03.1995. godine nije bio prisutan u mjestu Donji Kamengrad, zaselak Krče, posebno obzirom na to da na suprotan zaključak, koji prihvata i ovaj sud, upućuju iskazi oštećenih koji su optuženog prepoznali prilikom učinjenja krivičnog djela, ali i iskaz svjedoka B. K. koja je izjavila da je

optuženi M.Dž. dana 17.03.1995. godine u kasnim večernjim satima došao do njene kuće u Donjem Kamengradu u kojoj je tad živjela.

Dakle, neosnovanim su ocijenjeni žalbeni prigovori branitelja optuženog M. Dž. kojim se dovodi u pitanje pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja iz pobijane presude.

Pobijajući odluku o kazni, kantonalni tužitelj u žalbi navodi da prvostepeni sud nije izrekao adekvatnu sankciju za krivično djelo za koje optuženog M. Dž. oglasio krivim, navodeći da prvostepeni sud nije dao dovoljan značaj okolnosti da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem prema civilnim osobama koje su se nalazile u nebranjenom selu. Osim toga, navodi da prvostepeni sud nije cijenio brojnost radnji optuženog i da je krivično djelo počinjeno na okrutan i bezobziran način. Nasuprot tome, kantonalni tužitelj navodi da je prvostepeni sud cijenio kao olakšavajuće okolnosti lične i porodične prilike optuženog, iako nije naveo o kakvim se prilikama radi, pa slijedom toga iste nisu mogle biti smatrane olakšavajućim okolnostima.

Obzirom da je branitelj optuženog M. Dž. izjavio žalbu, između ostaloga, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, to je ovaj sud shodno odredbi člana 323. ZKP FBiH ispitao pobijanu presudu i u odnosu na krivičnopravnu sankciju.

Ovaj sud nalazi da se iznesenim žalbenim navodima kantonalnog tužitelja nije dovedena u pitanje pravilnost odluke o kazni, jer je prvostepeni sud utvrdio postojanje određenih olakšavajućih i otežavajućih okolnosti. Tako prvostepeni sud nalazi da ranija neosuđivanost optuženog M. Dž. predstavlja olakšavajuću okolnost kojoj je taj sud dao odgovarajući značaj, dok su lične i porodične prilike konstatirane u ličnim podacima optuženog. Nadalje, po nalaženju ovog suda, prvostepeni sud je dao odgovarajući značaj utvrđenim otežavajućim okolnostima, odnosno brojnosti krivično-pravnih radnji (radnje poduzete prema 6 osoba) i posljedicama počinjenog krivičnog djela, pa se neosnovanim ocjenjuju žalbeni prigovori kantonalnog tužitelja da prvostepeni sud nije uzeo u obzir otežavajuće okolnosti koje se odnose na brojnost radnji i broj oštećenih prema kojima su radnje poduzete (civilni), kao i nastupile posljedice počinjenog krivičnog djela. Iako se žalbom kantonalnog tužitelja ukazuje da je prvostepeni sud propustio cijeniti okrutnost i bezobzirnost počinjenja krivičnog djela kao otežavajuću okolnost, u žalbi se ne navodi u čemu se ta okrutnost i bezobzirnost sastoje, pa je ovaj prigovor kao takav ocijenjen paušalnim.

Po nalaženju ovog suda, izrečena kazna zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina je pravilno odmjerena, srazmjerna je težini učinjenog krivičnog djela i stepenu krivnje optuženog, te je neophodno potrebna za ostvarenje svrhe kažnjavanja.

Budući da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija žalbom, ovaj sud je na osnovu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom se žalbe kantonalne tužiteljice i branitelja optuženog M. Dž. odbijaju kao neosnovane i prvostepena presuda u odnosu na optuženog M. Dž. potvrđuje.

Obzirom da je ovaj sud, nakon što je obaviješten da je optuženi R. Dž. preminuo dana 14.03.2024. godine, pribavio izvod iz Matične knjige umrlih za osobu R. (D.) Dž., broj ... od 27.03.2024. godine iz koga slijedi da je optuženi R. Dž. preminuo dana 14.03.2024. godine, pa je

na osnovu člana 219. ZKP FBiH obustavio postupak u odnosu na ovog optuženog (tačka II izreke ove presude).

Obzirom da je zbog smrti optuženog R. Dž. krivični postupak u odnosu na njega obustavljen, ovaj sud je, na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH, oštećene Dž. S., F. S., F. M., M. K. i E. S. koji su izjavili imovinskopravni zahtjev uputio da isti mogu ostvariti u parničnom postupku.

Kako je krivični postupak u odnosu na optuženog R. Dž. obustavljen, troškovi krivičnog postupka u ovom predmetu, na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH, padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Bihaću.

Zapisničar
Mevlida Šeta,s.r.

Predsjednica vijeća
Ismeta Mujanović,s.r.